

PŘEDMLUVA

Konference Nejmenší z nás se letos koná již po páté a je možno říci, že je již konferencí zavedenou. O tom svědčí nejen to, že byla zařazena do kreditního systému ČŽV České asociace sester (všeobecná sestra, porodní asistentka, zdravotně sociální pracovník) pod číslem ČAS/KK/2092/2016, ale také to, že jí záštitu poskytly následující osobnosti ve významných úřadech:

- prezident republiky Miloš Zeman,
- místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace Pavel Bělobrádek,
- děkanka Právnické fakulty Masarykovy univerzity Markéta Selucká,
- děkan Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni Boris Kreuzberg,
- děkan Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Prokop Brož,
- kardinál Dominik Duka OP,
- první náměstek primátora statutárního města Brna Petr Hladík.

Díky tomu je možné doufat, že se závažná problematika, která je na konferenci řešena, snad pomalu dostává do obecného povědomí. Zásahu na tom mají zejména ti, kteří se nezištně podíleli na programovém a organizačním zabezpečení konference – autoři, překladatelé, recenzenti a další. Zvláštní poděkování paní Lucii Cekotové za koordinaci příprav návštěvy kardinála Burkea, revizi překladů i tlumočení. Za finanční podporu konference patří velký dík Hnutí Pro život ČR.

Sborník konference, který držíte v ruce, uvádí pozdrav arcibiskupa olomouckého a metropolity moravského Mons. Jana Graubnera, který je následován přednáškou speciálního hosta konference, amerického kardinála Raymonda Lea Burkea, patrona Suverénního maltéžského řádu a člena několika úřadů Římské kurie. Kardinál Burke ve svém příspěvku „Evangelium života a nová evangelizace“ podává reflexi nad encyklikou Evangelium vitae. Připomíná katolickým laikům jejich odpovědnost při ochraně lidského života, jehož ochrana je prvním příkazem přirozeného mravního zákona. Krátce upozorňuje na mylné chápání svědomí, upozorňuje, že nemůže existovat protiklad mezi tím, co žádá svědomí a tím, co žádají pravdy víry. Poznává, že nová evangelizace závisí na novém hlásání pravdy o ženě a mateřství, že úcta k lidskému životu je spojena s respektem k manželství a rodině, a že útok na lidský život má původ v mylném pohledu na lidskou sexualitu. Připomíná, že ačkoliv nejdůležitější je proměna srdcí lidí, katolíci a lidé dobré vůle se mají zasazovat také o prosazení zákonů chránící lidskou důstojnost, a tedy zapojovat se do politického života. Zdůrazňuje důležitost podporování médií, které

jsou pro život a rodinu a stejně tak organizování manifestací, neboť kultura smrti se šíří také díky lhostejnosti a neinformovanosti lidí. Na příspěvek kardinála Burkea navazuje Martin Píry, který v příspěvku „Katolícke sociálne učenie ako materiálny prameň práva s akcentom práva na život“ poukazuje na rozdíly mezi chápáním práva a člověka v systému přirozeného práva (který chápe jako „substancialistický“ systém) a v systému pozitivistického práva (který chápe jako „akcidentistický“ systém). Pohled na člověka jako substanci lidské přirozenosti pak rozpracovává Roman Cardal v příspěvku „K metodickému problému infanticidy“. Cardal ukazuje, že dichotomie mezi lidskou bytostí a lidskou osobou je umělá. Miroslav Kratochvíl poté v příspěvku „Rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojených států amerických ve věci přípustnosti interrupcí *Roe v. Wade* nahlížené prizmatem judikatury Ústavního soudu České republiky“ zkoumá, jakými argumenty Nejvyššího soudu USA v roce 1973 došlo v USA k legalizaci potratů. Kratochvíl dochází k závěru, že rozhodnutí Nejvyššího soudu není rozhodnutím, které by bylo podloženo dostatečně přesvědčivými argumenty.

Následuje blok příspěvků, které jsou úzce spjaty s postavou profesora Jérômea Lejeunea. Světznámého genetika nejdříve krátce představují Květoslav Šipr s Helenou Šiprovou v příspěvku „Jérôme Lejeune. Objevitel příčiny Downova syndromu a první prezident Papežské akademie pro život“, načež následuje překlad referátu „O přirozenosti člověka“, kterou Jérôme Lejeune přednesl v roce 1969 při přebírání nejvyššího ocenění v oblasti genetiky. Text nemá hodnotu pouze historickou, ale obsahuje postřehy vztahující se k počátku lidského života, které jsou platné i dnes. Předmětem počátku individuálního lidského života je i následný rozsáhlý přepis výpovědi, kterou Jérôme Lejeune podal v roce 1989 před soudem v Maryville v Tennessee („Svěddecká výpověď Jérômea Lejeunea v Maryville“), a která se stala základem pro rozhodnutí soudu první instance ve věci nakládání s embryi, kdy soud došel k závěru, že lidský život začíná početím („Rozhodnutí soudu v Maryville“). Toto rozhodnutí soudu však bylo posléze zvráceno, a proto se Miroslav Kratochvíl ve svém příspěvku „Rozhodnutí Nejvyššího soudu státu Tennessee ve věci nakládání s kryo-konzervovanými embryi *Davis v. Davis* nahlížené prizmatem judikatury Ústavního soudu České republiky“ opět zabývá argumenty předloženými soudem odmítajícím rozhodnutí soudu první instance. Podobně jako v případě *Roe v. Wade* dochází k závěru, že rozhodnutí soudu buď ignoruje vědecké poznatky o vzniku individuální lidské bytosti, nebo je přepjatě formalistické. Na příspěvky, které svým způsobem souvisely s problémem neplodnosti, navazují Anna Radoňová s Ludmilou Lázničkovou, když uvádějí svůj příspěvek „NAPROHELP jako pomoc při nechtěné neplodnosti – další kazuistiky a výstupy k období do července 2016“.

Jan Vališová pokračuje již v tradičním tématu konference, když v příspěvku „Úvaha nad hrobem dětí zemřelých před narozením“ přibližuje okolnosti prací na novele zákona o pohřebnictví, která má upravovat pohřbívání plodů po potratu.

Posledním blokem příspěvků jsou příspěvky zaměřující se na problém antikoncepce. Nejdříve Jozef Laurinec představuje v obsáhlém přehledu studií „Hormonálna antikoncepcia, nové zistenia, nové varovania“ rizika spojená s užíváním hormonální antikoncepce, a to nejen žen, které je užívají, ale i jejich potomků. V příspěvku „Antikoncepcie a možnosti její regulace zákonem“ pak Miroslav

Kratochvíl argumentuje pro možnost zavedení daně na antikoncepci, a pokud jde o antikoncepci tzv. potenciálně abortivní i pro její zákaz. Na Kratochvíla navazuje Jiří Mrázek, který ve svých „Poznámkách k možnosti zavedení spotřební daně na antikoncepci“ ukazuje, že neexistuje právní ani doktrinální překážka k uvalení spotřební daně na hormonální antikoncepci, a že při vhodné daňové sazbě má potenciál zajímavých výnosů do státního rozpočtu. Marie Čalkovská a Ludmila Lázničková v článku „Analýza neplánovaných těhotenství při používání PPR“ pátrají po příčinách neplánovaného otěhotnění při používání metody přirozeného plánování rodičovství. Sborník uzavírá svědectví Davida Prentise.

Doufejme, že tento sborník přispěje k budování kultury života v České republice.

Miroslav Kratochvíl a Jiří Stodola, editoři